

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

α. στα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη στο πλαίσιο του οικονομικού του προγράμματος
(μονάδες 12)

β. στη δημιουργία στρατιωτικών κτημάτων και τη σκοπιμότητά τους.
(μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο ίδιος ο αυτοκράτορας ξεχώρισε ένα κομμάτι γης, καλλιεργήσιμο και κατάλληλο για αμπελουργία, τόσο μεγάλο, ώστε να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του αυτοκρατορικού τραπεζιού και εκείνες που απασχολούσαν τον φιλόανθρωπο και κοινωνικά ευαίσθητο αυτοκράτορα. Τη φροντίδα του ανέθεσε σε ανθρώπους που είχαν καλή γνώση της γεωργίας και της αμπελουργίας και έτσι κάθε χρόνο είχε μεγάλη και άφθονη σοδειά καρπών. [...]Επιθυμούσε να καλύπτει ο καθένας τις ανάγκες του από δικές του πηγές, έτσι ώστε να μη βάζει αρπακτικό χέρι στην περιουσία των φτωχών και ασθενέστερων τάξεων και συνάμα η Ρωμαϊκή Πολιτεία να απαλλαγεί τελείως από την κοινωνική αδικία. Σύντομα οι αποθήκες είχαν γεμίσει καρπούς, ενώ οι δρόμοι, οι μάντρες και οι στάβλοι μόλις μπορούσαν να χωρέσουν τα ζώα και τα σμήνη των πουλιών.

Γρηγοράς, Ν., *Ρωμαϊκή Ιστορία II*, τ.6, Λιβάνης, Αθήνα 1997, σ. 42. (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ακολουθώντας τις καλύτερες παραδόσεις του βυζαντινού κράτους ο Ιωάννης Βατάτζης δημιούργησε στρατιωτικά αγροκτήματα και ενίσχυσε τις στρατιωτικές δυνάμεις με τη μόνιμη εγκατάσταση των Κουμάνων ως στρατιωτών στις ακριτικές περιοχές, με τον όρο της προσφοράς στρατιωτικής υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό αποκαταστάθηκε ιδιαίτερα στην Ανατολή το σύστημα της άμυνας των συνόρων και το γεγονός αυτό θεωρεί ορθά ο βυζαντινός ιστορικός Γεώργιος Παχυμέρης ως το πιο σημαντικό επίτευγμα του κράτους της Νίκαιας.

Ostrogorsky G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους* (μτφρ. Ι. Παναγόπουλος), τ. Γ', Ιστορικές Εκδόσεις Βασιλόπουλος, Αθήνα 1978, σ. 122-123.